

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odroczeniem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 3 zł. 50 gr.
Zagranicą . . . . . 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, swyżajno gr. 5.
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Gózełny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 168 (8396)

Niedziela, dnia 25 lipca 1926 r.

Rok XXXIV

Sejm, Senat i Rząd.

Posiedzenie plenarne Senatu.

WARSZAWA, 24. O godz. 11-ej marsz. Trąpczyński otworzył posiedzenie Senatu. Na porządku dziennym cały szereg drobniejszych spraw między innymi: ustawa o szkołach akademickich w sprawie przedłużenia terminu egzaminów według dawnego systemu do 1928 roku, sprawozdanie komisji o ustawie o podatku od lokali oraz sprawozdanie komisji o zaciągnięciu pożyczki państwowej w dolarach w Stanach Zjednoczonych.

Obrady nad ustawą o cudzoziemcach.

Wczoraj o godz. 11 przed południem rozpoczęła się kolejna konferencja ministerjalna pod przewodnictwem ministra spraw wewnętrznych nad projektem ustawy regulującej sprawę pobytu cudzoziemców w Polsce.

Po opracowaniu tego projektu przez ministerjum wejdzie on pod obrady rady ministrów.

Dr. Stanisław KALINIEWICZ

specjalista w chirurgji,
chorobach nerek i pęcherza

3—5

Wrocławska 33, (dom Banku Handlowego).

826

Dr. med. A. Karbowski

specjalista w chorobach
kobietych i położniactwie

przeniósł praktykę swoją do
Ostrowa, ul. Koszarowa 28 I.

Telefon 249.

893

Dr. M. ZUCKER

WYJECHAŁ.

946

LEKARZ

D-ta Henryk SOLNIK

(choroby jamy, ust i zębów)

przyjmuje codz. od 10—1 i 4 do 7 pp.
w niedziele i święta od 10—1 p.p.

Wrocławska 20.

LABORATORJUM

sztucznych zębów i protez

przyjmuje wszelkie prace techniczne

w cenach niższych.

921

Przyjmujemy do garbunku

wszelkie surowe skóry:

cielęce, kozie, wołowe, końskie i inne na
chromy, faledry i blanki czarne i kolorowe.

Garbarnia: J. Kreisman i S-ka,

Kalisz, ul. Wodna Nr. 17.

892

Autobus 16to osobowy

do odnajęcia na wycieczki
w różnych kierunkach.

Wiadomość: Majkowska II,

B-cia BEDNER.

928

W odmiecie szpiegowskiego zalewu.

WARSZAWA, 24. Ostatnio wykryta afera szpiegowska jest jedną z największych, jakie zdarzały się po wojnie w Europie. Głównym ogniskiem szpiegowskim, gdzie zbiegały się wszystkie nici, był Berlin, mimo, że według traktatu wersalskiego, Niemcy miały zabronione prowadzenie wywiadu w państwach sukcesyjnych. Siedziba centrali szpiegowskiej była na Wilendstrasse 42 w dzielnicy Schoeneberg w Berlinie, gdzie organizują się emigranci i gdzie mieszczą się redakcje pism tych emigrantów. W akcji szpiegowskiej odgrywał dużą rolę oficer sztabu generalnego niemieckiego Kunische, który występował — wśród ukraińców pod pseudonimem „Zaremba”. Kunische, zarówno jak i inni oficerowie sztabu generalnego niemieckiego przenikali na teren polski i tutaj utrzymywali ściśle szpiegowskie stosunki z ukraińcami. Ukraińska organizacja „U. N. D. O.”, (Ukraińska Narodowo-Demokratyczna Organizacja), jak wynika ze śledztwa zbierała

materiał i dokumenty i dostarczała je berlińskim wysłannikom. Berlińska centrala hojnie wynagradzała U. N. D. O. Świadczy o tym fakt, że organizacja ta dotychczas bardzo biedna, wydała na wybory 30 tys. zł. pochodzących ze źródła niemieckiego. U. N. D. O., gdy jej stawiano zarzut co do pochodzenia tych pieniędzy, nie zaprzeczyła.

KRAKOW, 24. Najważniejsze biura i najgłówniejsze nici akcji szpiegowskiej, zbiegały się w Krakowie. Drugim, co do ważności, był Przemysł, trzecim Lwów. Szpiegowie nie mogli swobodnie działać we Lwowie, gdyż tam zwrócona jest silniejsza uwaga na akcje szpiegowską ukraińską, niż w Krakowie. Utrudniało to oczywiście robotę szpiegów, którzy przenieśli się do Krakowa ze swoim sztabem. W związku z tem aresztowano znowu 8 osób w Krakowie. Adwokaci ukraińscy tłumnie przyjechali do Krakowa, aby interwenjować w sprawie swoich klientów.

Nowy „propagator” komunizmu na Małopolskę.

WIEN, 24. W kołach politycznych twierdzą, że znany agitator i b. poseł do parlamentu austriackiego, Semen Wityk, przebywa w Wiedniu jako wysłannik Sowietów, zamierza utworzyć tutaj biuro propagandy, specjalnie na Małopolskę. Wsch, dnia

Niezadowolone z wyroku w sprawie katastrofy starogardzkiej.

BERLIN, 24. Prasa niemiecka jest niezwykle rozgoryczona wyrokiem sądu rozjemczego w sprawie katastrofy pod Starogardem. Sąd — zdaniem pism berlińskich — wydał wyrok uwzględniający interesy polskie. Niektóre z pism jak „Deutsche Tageszeitung”: „Lokal Anzeiger” insynuują, że władze polskie zbyt szybko usunęły ślady katastrofy na miejscu. Wyrok sądu rozjemczego — zdaniem pism niemieckich — nie uchroni Polski od płacenia odszkodowań dla poszkodowanych.

Aresztowanie dyplomatów sowieckich.

RYGA, 24. Policja lotewska aresztowała w dniu wczorajszym redaktora gazety komunistycznej „Jedność”. Aresztowania dokonano w lokalu gazety, gdzie również znajdowali się przedstawiciele poselstwa sowieckiego, których także uwięziono.

Nowy gabinet we Francji.

PARYŻ, (Radjo) 24. Poincaré dzisiaj uformował rząd, w którym Briand objął tekę spraw zagranicznych, ministrem zaś pracy został Falliere, syn dawniejszego prezydenta republiki francuskiej. W nowym gabinecie zasiadać będzie 4 senatorów i 9 deputowanych.

Inspekcja niemiecka armji litewskiej.

WILNO, 24. Dnia 15 b.m. do 19 pułku stacjonującego w Olicie przybyło 3 oficerów niemie-

ckich dla dokonania inspekcji. Dowództwo pułku, dla wykazania sprawności bojowej, urządziło manewry na granicy polskiej. Po odbyciu manewrów oficerowie pojechali na dalszą inspekcję.

Młeska rządu w Anglii.

LONDYN, (Radjo) 24. Wczoraj w Izbie gmin wniosek opozycji w sprawie strejku górników przeszedł większością 150 głosów przeciwko 81.

Trąba powietrzna zwała 20 domów.

BUKARESZT, 24. W miejscowości Purrias w Siedmiogrodzie, szalała trąba powietrzna. Zawaliło się 20 budynków, a kilkanaście osób poniosło śmierć.

Katastrofalne upały w Ameryce.

LONDYN, 24. Do dnia dzisiejszego zmarło na udar słoneczny z powodu upałów w Ameryce 100 osób.

Dolar w Warszawie.

WARSZAWA, 24. Dolar w obrotach prywatnych, 9.03, w obrotach międzybankowych 9.01.

Każda gospodyni powinna wiedzieć!

że zaprawa do podłóg

„JAŚNIEJ SŁOŃCA”

nadaje podłogom, posadzkom i linoleum piękny i długotrwały połysk bez użycia szcetek, zastępuje farbę olejną, farbuje białe podłogi w ciągu jednej godziny na kolory mahoniowy i orzechowy ciemny.

Sprzedaż w składach aptecznych, mydlarniach, i składach farb.

2034

minierów 180 ha. Nadwyżki ponad te normy przyjęte zostaną na cele reformy rolnej (art. XXIV Konkordatu).

Do chwili obecnej duchowieństwo parceluje bardzo nieznaczne części na cele podatku majątkowego, pozatem jedynie w niektórych latifundjach kościelnych rozparcelowane na zasadach dobrowolnej parcelacji większe jednostki gospodarcze.

Z KRAJU.

— **Monarchiści w Poznaniu.** Kilka dni temu w poznańskim „Przeglądzie Porannym” ukazał się art. oskarżający miejscowy zarząd koła monarchistów z gen. Raszewskim na czele o zorganizowanie pakerskiego napadu na artystę opery poznańskiej p. Gabryela Gorskiego, który „ośmielił się” ośmieszyć instytucję królewską i obyczaju dworskiego w jednym ze swoich kupletów w operetce „Mikado”.

Obecnie ukazało się w „Przeglądzie Porannym” sprostowanie koła monarchistów, którzy starają się zbić zarzuty postawione generałowi Raszewskiemu.

Jednocześnie z tem sprostowaniem „Przegląd Poranny” drukuje oświadczenie b. sekretarza zarządu zjednoczenia monarchistów polskich, p. Filipczaka w którym pisze:

„Niniejszym oświadczam, iż na jesieni r. 1925 (w miesiącu październiku lub w listopadzie), będąc członkiem poznańskiego koła monarchistów i jego sekretarzem, otrzymałem od prezesa koła, gener. Raszewskiego i Józefa Robakowskiego polecenie urzędzenia napadu na artystę teatru Wielkiego, p. G. Gorskiego. W tym celu gen. Raszewski wręczył mi gumowe pałki, które mi p. Gorski miał być obity i polecił wypłacić mi z kasy monarchistów odpowiednią kwotę na pokrycie kosztów napadu”.

— **Likwidacja majątków Niemców.** Komitet Likwidacyjny zakwalifikował do likwidacji przez zatrzymanie na rzecz Państwa dobra należące do księstwa krotoszyńskiego (folwarki Benice, Chruściny, Chwaliszewo, Daniszyn, Daszyny, Dzielice, Głogów, Korytnica, Maciejów, Nowawieś, Rozdrażew, Uciechów, Zabociny, położone w powiatach krotoszyńskim i odolanowskim obszaru około 24.500 ha, własności Alberta ks. von Thurn und Taxis.

Majątek likwidacyjny Długie Stare w powiecie leszczyńskim obszaru około 5.600 morgów, własność Davide v. Hindersen z d. v. Hansemann, nabył w drodze przymusowej likwidacji p. Józef Dunin Karwicki z Wołynia. Przejęcie majątku nastąpiło 15 lipca r. b.

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego ogłasza do zdobycia w drodze przymusowej likwidacji następujące majątki ziemskie: a) Gródzki w powiecie działkowskim obszaru 1.396 ha, własność Gottliebe v. Boddien, b) Janiszewo w powiecie gnieńskim obszaru 5.40 ha, własność Rudolfa Proemmel.

Reflektanci na kupno winni składać podanie w Komisarjacie Głównego Urzędu Likwidacyjnego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 22.IV. w czasie do 6 sierpnia r. b.

— **W sprawie wprowadzenia w życie ustawy o reformie rolnej.** Ministerstwo Rolnictwa p. A. Raczyński oraz Reform Rolnych p. W. Staniewicz odbyli w dn. 22 b. m. w gmachu Ministerstwa Rolnictwa konferencję w sprawie wypracowania rozporządzeń wykonawczych do ustawy o wykonaniu reformy rolnej oraz uzgodnieniu dążeń obu ministerstw co do szybkiego wprowadzenia w życie tej ustawy.

— **Prezydent na regatach w Bydgoszczy.** „Kur. Ilustr.” donosi, że zarząd bydgoskiego Towarzystwa wioślarskiego otrzymał z polskiego Związku Towarzystw wioślarskich w Warszawie wiadomość, że na tegorocznych regatach wszechpolskich, jakie odbędą się 8-go sierpnia w Bydgoszczy o mistrzostwo Polski, będzie obecny Prezydent Rzeczypospolitej, który również ofiarował nagrodę honorową do jednego z biegów ósemki.

— **Pięćdziesiąt milionów dolarów dla Polski.** Jak donosi „Information” francuska pomiędzy grupą banków amerykańskich, a rządem polskim toczą się rokowania o pożyczkę dla Polski w wysokości 50 milionów dolarów, oprocentowaną na 8. Jednocześnie pismo to donosi o pertraktacjach prowadzonych z ramienia przemysłu polskiego przez kilku przemysłowców w Paryżu z reprezentantami Harrimana w sprawie pożyczki dla przemysłu polskiego w wysokości 15 milionów dolarów.

— **O ustawach samorządowych.** Dyrektor Biura Zjazdów Samorządów pow. informuje nas w sprawie znajdujących się na porządku dziennym Sejmu ustaw samorządowych:

„Oдносны projekt rządowy, wzorowany na ustawach niemieckich i niedostosowany do naszych

warunków, uważaliśmy za nieodpowiedni. Po wycofaniu go z Sejmu pozostał projekt komisyjny, który pomijając już względy polityczne, nietylko nie jest lepszym od rządowego, ale w wielu punktach go pogarsza. Tak, na przykład, projekt ustawy o gminie wiejskiej bierze za punkt wyjścia gminę jednowioskową w Małopolsce i pod kątem widzenia tej gminy rozstrzyga wszystkie zasadnicze sprawy, nie licząc się z odrębnymi warunkami innych dzielnic Polski. Z tego i innych względów uważamy za szkodliwe przyjęcie jednolitej ustawy o gminie dla całego państwa.

W sprawie projektów samorządowych odbyliśmy szereg konferencji z p. min. Młodzianowskim, na których wszystkie te kwestje były szeroko omawiane. Między innymi wysuneliśmy projekt powołania do życia państwowej rady samorządowej o charakterze opiniodawczym, któraby tworzyła gremium rzeczoznawców dla opracowania ustaw samorządowych. Ciało takie składałoby się z przedstawicieli samorządów ziemskich i miejskich. Minister życzliwie przyjął tę myśl i polecił departamentowi samorządowemu M. S. W. opracowanie odnośnego projektu.

Dopiero gremium złożone z przedstawicieli samorządów potrafi kwestję omawianych ustaw postawić na właściwym gruncie.

Podczas konferencji w departamencie samorządowym M. S. W. poruszano program rządowy w sprawie planowości i jednolitości prac samorządów opracowywany obecnie przez tenże departament. Biuro Zjazdów przeciwnie jest twórcy takiego programu dla wszystkich samorządów, wychodząc z założenia, że każdy samorząd, zależnie od warunków, w jakich się odbywa jego praca, musi układać sobie program indywidualnie”.

— **Wystawa „Mieszkanie i jego kultura”.** W Warszawie od 28 sierpnia do 13 września r. b. odbędzie się nader ciekawa Wystawa, będzie nią I-a Ogólnokrajowa Wystawa p. n. „Mieszkanie i jego kultura”. pod patronatem komitetu honorowego, na czele którego stanęli najwybitniejsi przedstawiciele społeczeństwa miejscowego, m. inn. pp. senator Ign. Baliński, prezes Warsz. Rady Miejskiej, prezydent m. st. Warszawy, Inż. Wład. Jabłoński, wojewoda warszawski Wł. Sołtan, dr. W. Chodźko, b. minister zdrowia M. Kotarbiński, dyrektor szkoły sztuk pięknych, szereg redaktorów pism i t. d.

Zadaniem wystawy jest z jednej strony wykazanie postępu i rozwoju przemysłu w dziedzinie wytwórczości, związanej z urządzeniem i zdobnictwem mieszkania, z drugiej zaś strony wskrzeszenie dawnych tradycji kultury życia domowego we wszelkich jego objawach.

Pozatem Zarząd Wystawy, pragnąc utrzymać ją na wysokim poziomie i nadać jej pewny charakter dydaktyczny urządza specjalny dział retrospektywny, na który złożą się dzieła sztuki czystej i stosowanej z dawnych lat.

Ogłoszony w tych dniach konkurs z nagrodami na artystyczny plakat Wystawy, świadczy najlepiej, że Zarząd jej zapatruje się poważnie na sprawę, pragnąc nawet w drobiazgach stanąć na wysokości zadania.

Wystawa odbędzie się w znanej i sympatycznej siedzibie Warsz. Towarzystwa Łyżwiarskiego w Dolinie Szwajcarskiej.

Piękne i stylowe sale oraz uroczy ogród Doliny Szwajcarskiej będą pięknym tłem, na którym Wystawa „Mieszkanie i jego kultura” bezwątpienia przedstawi się niezwykle interesująco.

ZE ŚWIATA.

— **Kryzys przemysłowy w Belgji.** Sytuacja w przemyśle włókienniczym w Belgji jest bardzo napięta skutkiem wymagań, postawionych przez syndykaty robotnicze. Pragną one uzyskać podwyżkę płacy w rozmiarze 12 franków dziennie dla pracowników, których dzienny zarobek nie przekracza 25 franków. W razie odmowy ogłoszony będzie bezzwłocznie strejk powszechny.

— **Rekord szybkości autem.** Na autodromie w Montlery osiągnięty został wszechświatowy rekord szybkości na dobę. 40-konny Renault przebiegł w przeciągu 24 godzin 4.168 klm., czyli przejechał tę przestrzeń z przeciętną szybkością 173 klm. na godzinę.

— **Nowy sposób leczenia raka.** Angielski minister higieny Neville Chamberlain oświadczył w Izbie Gmin, że wynalezony został sposób leczenia raka oraz, że będzie on w najbliższym czasie szeroko stosowany. Statystyka wykazuje, iż w ciągu 1925 roku 50.000 osób padło w Anglii ofiarą tej strasznej choroby.

— **Niewczesna zabawa turystów angielskich.** Czterech Anglików w pociągu kurjerskim Paryż - Cherbourg zabawiło się tapetowaniem przedziału wagonowego tysiąc frankowymi banknotami. Pragnęli oni w ten sposób zadokumentować swoje bogactwo oraz pogardę dla niskiej waluty francuskiej. Energiczna interwencja żandarmerji kolejowej uchroniła ekscentrycznych nuworiszów

przed „dobitnymi” argumentami oburzonej publiczności, usiłującej namacalnie przekonać ich o niewłaściwości tak niesmacznego postępowania.

— **Majątek prywatny Mikołaja II nie będzie wydany sowietom.** Rząd sowiecki zwrócił się w swoim czasie do Londynu i Waszyngtonu z żądaniem wydania mu prywatnych wkładów bankowych Mikołaja II-go i całej rodziny cesarskiej. Po wielomiesięcznych pertraktacjach zarówno Ztany Zjednoczone jak i Anglja dały bolszewikom odmowną odpowiedź.

— **Pasywny bilans handlowy Francji.** W związku z kryzysem walutowym dzienniki paryskie zwracają uwagę na pasywność francuskiego bilansu handlowego, którego deficyt za pierwsze sześć miesięcy roku bieżącego wynosi poważną sumę 2.700 milj. fr. Import bowiem towarów przedstawia wartość 29.414 milj. fr., podczas gdy eksport zaledwie 26.722 milj. fr. Prasa domaga się, by sprzedaż zagranicznej klienteli odbywała się bądź w dewizach cudzoziemskich, bądź w złotych frankach.

Wylączna sprzedaż

BALTIC RADIO

najlepszy sprzęt, szematy, komplety do budowy i gotowe odbiorniki.

M. MAJERAN, Kalisz, Babina 1.

Kącik radjowy.
Nowy wieki eksperyment radjolożny. Nader ciekawy eksperyment został dokonany ostatnio w aerodromie w Kanley w Anglii.

Oficer awjator aeroplanu zaopatrzonego w telefoniczną radjostację nadawczą, dowodził całą wielką eskadrą aeroplanów, przyczem nie używał żadnych innych sygnałów, jak tylko słownej komendy. Eksperyment wypadł świetnie, wszystkie ruchy i zwroty zostały wykonane z największą precyzją i wzbudził taki zachwyt, że niebawem ma być powtórzony w Hendon.

Prasa angielska pisząc o tych ćwiczeniach twierdzi, że było to najpotężniejsze widowisko, jakie kiedykolwiek oglądała Anglja.

Radio w pociągach austriackich. Po zainstalowaniu radja w pociągach amerykańskich, angielskich, włoskich i niemieckich przystąpił ostatnio do prób zarząd kolei austriackich. Na linii Wiedeń—Innsbruck poczynione zostały próby z siedmiolampowym aparatem odbiorczym, które wypadły doskonale.

Odbierane były nietylko stacje austriackie, ale i zagraniczne. Ciekawe, że przy przejazdach przez tunele odbioru nie było wcale.

Strajk generalny i radjo. Ostatni strajk generalny w Anglii, który objął również i pisma codzienne, okazał się doskonałym propagatorem radja. Wobec tego, że jedynym źródłem informacji były radjostacje nadawcze, liczba radjoabonentów wzrosła odrazu o 150.000.

BIULETYN
SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI
„KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej
PRZY SEJMIKU
w dniu 24 lipca 1926 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	753.0
2) Kierunek wiatru	W.
3) Siła wiatru	1 m/s.
4) Stan nieba	pochmur
5) Wilgot. bezwzględna	13.5
6) Wilgot. względna	96%
7) Temp. powietrza	+16.6
8) Ilość opadów	1.4
9) Najwyż. temp.	+20.1
10) Najniż. temp.	+11.6
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p.p.	+1.86

Rozwój chorób sercowych.

Gazety angielskie poruszyły niedawno temu kwestę bardzo ważną z dziedziny zdrowia publicznego. Oto wykazano na podstawie danych statystycznych, że w Londynie umiera tygodniowo przeciętnie dwieście osób na chorobę serca. Choroby sercowe stały się obecnie groźnym momentem. Nie są wprawdzie zaraźliwe, jak gruźlica, ani tak straszne w swym przebiegu, jak choroba raka, ale ponieważ szerzyć się zaczynają w przerażający sposób, higieniści dzwonią już na alarm.

W Ameryce walczy się już od dziesięciu lat z tą chorobą. Rząd Stanów Zjednoczonych wydał rozporządzenie, aby wszyscy pracownicy fabryczni i personel biurowy i sklepowy poddawano od czasu do czasu badaniom lekarzy. Kontrola lekarska obowiązuje dane przedsiębiorstwa i ono jest w pierwszym rzędzie odpowiedzialne w razie zaniedbania tych przepisów. Doszło też do tego, że niektórzy przedsiębiorcy idą tak daleko, że mieszają się do prywatnego życia swych podwładnych, gdy tylko dowiadują się, że igrają ze zdrowiem.

Pewien londyński lekarz specjalista chorób sercowych oświadczył niedawno temu, że febra reumatyczna bywa zawsze głównym powodem cho-

roby serca. Kto raz przeszedł zapalenie stawów na pewno już ma chore serce. Reumatycy, artretycy, o i artretyzm objawia się u nich wcześniej zaraz po czterdziestce, cierpią na osłabienie mięśnia sercowego; stan ich może się stać bardzo groźny o ile nie zastosują się do tego, by prowadzić życie spokojne i trzymać się ściśle przepisanej diety.

Jeśli teraz Anglia w ślad za Stanami Zjednoczonymi Ameryki, nawołuje do walki z chorobą serca, można ją tylko pochwalić. Walka już się nawet rozpoczęła. Stwierdzono przede wszystkim przyczyny choroby.

Otóż głównym powodem ma być to, że dziś żyje się intensywniej. „Maszyna ludzka” zużywa się więc rychlej. Kobieta z natury słabsza, podjęła pracę zarobkową we wszystkich dziedzinach życia społecznego i usiłuje w studiach i w pracy swojej nadążyć mężczyźnie. Z istoty bierniej, stała się aktywną; a że przy tym pracuje nerwowo, męczy się więcej, więc rezultatem jest choroba serca. o czym długo nie zdaje sobie sprawy.

Zalecane tak bardzo sporty stały się również powodem rozszerzenia się chorób sercowych. Wiele osób, zwłaszcza młodzież uprawia najcięższe sporty bez uprzedniego zasięgnięcia porady lekarskiej. Nie chcą o tem wiedzieć, że trzeba mieć bardzo zdrowe serce i płuca, aby podolać na-

teżeniom sportu. Ci zaś, co sporty uprawiają, powinni być często poddawać się konsultacji lekarskiej.

Ameryka i Anglia gotowe teraz nawoływać do odwrotu, choć niedawno jeszcze wychwalano tam sporty jako jeden z głównych rezultatów zdrowia i tężyzny fizycznej. Zapewne, że sport można zalecić, lecz nie każdy sport odpowiedni jest dla danego osobnika, i nie każdy pozornie dobrze wyglądający młodzieniec, może bez szkody dla swego zdrowia „kopać piłkę” przez kilka godzin z rzędu. Więc młodzież szkolna wtedy tylko będzie mogła uprawiać sporty, jeśli otrzyma na to pozwolenie lekarza szkolnego. Taki jest najnowszy przepis w Anglii.

U nas warunki są oczywiście inne. Nie mamy kilkumilionowych miast i życie nasze wlecz się jeszcze w powolnym tempie. (Jeśli porównać je przyjdzie z tempem życia w Stanach Zjednoczonych Ameryki!). A jednak i nasi lekarze zwracają już uwagę na to, że za wiele osób umiera na choroby serca i naczyń krwionośnych i to w wieku stosunkowo młodym. Nawołują też do oszczędzania sił życiowych w każdym kierunku. Dzisiejszego człowieka cechuje lekkomyślność — powiadają pesymiści. — Wszyscy żyją nad stan swego zdrowia.

Nadeszły wody mineralne świeżego ozerpania

Apenta, Ems Kränchen, Fr. Józefa, Hunyady Janos, Karlsbad Mühlbrunn, Marienbad Kreuzbrunn, Vichy, Wildungen Helena, Szlam ciechociński, Sól Inowrocławska, ekstrakt z igliwia sosnowego w płynie i kapsułkach, kąpiele z kwasem węglowym (Nauheimskie), kąpiele tlenowe

sprzedaje najtaniej Skład Apteczny

P. Mossakowskiego,
Wrocławska 35.

853

Dom. Morawin

ma do sprzedania

ostre psy podwórzowe
(WILKI)

2 jednoroczne suki po 20 zł.
i 3 siedmiotygodniowe pieski
po 10 zł. 945

100-lik

pod maszyny do pisania
typu amerykańskiego
POLECA

„POLBIURO”

Stary Rynek 33, tel. 104.

943

Klawioli
ogólna i indywidualna obsługa
ODCISKI

SWOJĄ ZAGROBIŁĄ I BRONIAWĄ
Fabryki przetwórstwa chemicznego
i mechanicznego „A. Nowakowski”
Wrocław, Miodowa 5.

KLAWIOLI
najtaniej sprzedaje
Skład Apteczny
P. MOSSAKOWSKIEGO,
Wrocławska 35.

CHCESZ SIĘ UCZYĆ?
napisz: Do „Kancelarii Kursów
GRACJANA
FYRKA”, War-

szawa, Świętokrzyska 17, a wysłane
Ci będą DARMO odnośnie wskazówki
i rady. 223

PIEGI zółte plamy
i pryszcze

usuwa: „Crem de Rose”

Żądać w składach aptecznych i
perfumerjach.

Skład główny:

St. KOPEĆ, Warszawa,
Chłodna 55. 883

Składnica fotograficzna

A. BANASZKIEWICZ

Kalisz, Marjańska 8.

POLECA:

aparaty i przybory fotograficzne
pierwszorzędnych firm
po cenach fabrycznych.

Ważne dla P.P. Amatorów!

WYKONYWUJE SIĘ WSZELKIE PRACE
FOTOGRAFICZNE NA MIEJSCU.

909

Przetarg publiczny.

W poniedziałek 26 b. m., o godzinie
10.30 w Dom. Kotowiecko, powiat Pleszew,
stacja kolejowa Ociąż, tor kolejowy Ostrów-
Kalisz będą sprzedawał najwięcej dającymu
za gotówkę na rachunek interesowanego
700 ctr. pszenicy.

(-) GARSTKA
Komornik Sądowy
w Pleszewie.

Wóz motorowy będzie oczekiwał
interesantów na stacji Ociąż o godzi-
nie 9.55. 940

Złobiona z falcem Karpówka

ROZCZNA PRODUKCJA:
15 000 000 SZTUK

Rzymska
z falcem

Holandzka
z falcem

Dachówki palone naturalnie czerwonego koloru, odporne
na wszelkie wpływy atmosferyczne, wieloletniej trwałości

Złotymi medalami wielokrotnie premjowane.

ZAKŁAD

jubilersko-złotniczy i grawerski

St. Prymasiewicz

w Kaliszu, plac św. Józefa 1.

Wykonują wszelkie roboty
w zakres jubilerstwa wchodzące.

Bizuteria złota i brylantowa,
sygnety herbowe rżnięte w kamieniu,
oraz wszelkie reperacje i przeróbki ze swoich i powierzonych
materiałów.

Na obecny sezon sportowy polecam się z wykonaniem
wszelkich żetonów, odznak sportowych, medali, gwóźdź na sztandary
w srebrze, złocie i emalji. Wszelkie grawirowania napisów,
oraz stemple w metalu do tuszu i laku.

Kupuję złoto i srebro po cenach najwyższych.

U W A G A: Obrączki ślubne dla przyjezdnych wykonuję na
poczekaniu. 884

OBRĄCZKI ŚLUBNE